

Връчват на шестте „майки на протеста“ от Русе орден „За гражданска заслуга“

Градът, в който храбрите жени започнаха да пишат най-новата история, не се сеща да ги направи поне почетни граждани

Нели ПИГУЛЕВА

Орден „За гражданска заслуга“ първа степен ще бъде връчен в понеделник на специална церемония в президентството на седем русенци. Вчера Министерският съвет гласува единодушно предложението на правителството на 10 ноември президентът Росен Плевнелиев да удостои с отличието 23-ма души за значителния им принос за развитието и укрепването на гражданското общество, на демократичните институции и защита на човешките права и свободи в България.

Орденът „За гражданска заслуга“ е третият по старшинство сред държавните отличия – преди него са само ордена „Стара планина“ и „Св. Кирил и Методий“. Високата държавна награда ще получат шестте храбри русенки,

които са инициатори на първите протестни демонстрации в България през 80-те години. Тодорка Бобева, Евгения Желева, Стефка Монова, Цонка Букурова, Албена Велкова и покойната Вяра Георгиева тогава поведоха изтерзаните от хлорните атаки от гюргевския химически комбинат „Верахим“ на протест срещу бездействието на местните и националните власти. Шестте русенки са и сред учредителите на Движението за самозащита на Русе и на Обществения комитет за екологична защита на Русе. Те бяха първите, които се осмелиха да кажат на глас истината за отравянето на въздуха в града с хлор, хлороводород, тетрахлорметин, епихлорхидрин и други вредни съединения.

Предложението за удосто-
яването на русенките с висо-

Шестте майки, заснети докато обмислят последните подробности около първия граждански протест срещу хлора.

ката държавна награда е иницирано от сегашния министър на културата в служебния кабинет Мартин Иванов, още в качеството му на съветник на

президента Плевнелиев.

По време на провеждането в Русенския университет форум „25 години по-късно“ Цонка Букурова и Тодорка

Бобева впечатлиха с разказите си министъра на образованието Румяна Коларова, разказа специалистката в Държавния архив Веселина Антонова. Антонова заедно с главния редактор на БНТ-Русе Детелина Каменова е автор и на документалния филм „Шест жени“, а също и на книгата за тях. Време е фактът, че именно от Русе са тръгнали първите демократични протести и е започнала най-новата история на България да влезе в учебниците по история, убедена е Антонова. Истината е, че едва след русенските хлорни бунтове в София бяха създадени първите неправителствени организации, които днес се смятат за основоположници на гражданското общество у нас.

На фона на всичко това е малко странно, че досега никой не се е сетил да предло-

жи шестте русенки за почетни граждани на града, заради който те преди десетилетия рискуваха много.

Орден „За гражданска заслуга“ президентът Плевнелиев ще връчи в понеделник и на друг русенец – Тодор Цанев. Роден през 1931 г. в село Червена вода, след завършването на русенската Мъжка гимназия, той се включва в нелегалното горанско движение. През април 1951 г. е арестуван и осъден на 20 години строг тъмничен затвор в Белене. След освобождаването си работи в корабостроителния завод „Иван Димитров“, после се дипломира като машинен инженер и постъпва в Научноизследователския строителен институт. Тодор Цанев е първият демократичен кмет на Русе след 1989 г. и първият председател на СДС в града.